

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอ..แกลง.. จังหวัดระยอง
ข้อมูล ณ วันที่.....เดือน...สิงหาคม....พ.ศ...๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายอำ พรมไธสง
๒. เลขประจำตัวประชาชน
๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๒๒/๓ หมู่ที่ ๑๓ ตำบลทุ่งควายกิน.. อำเภอแกลง จังหวัด.ระยอง
โทรศัพท์ ๐๘๐๔๔๖๓๘๗๑
ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๐๗
๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง
๕. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
สถานบันการศึกษา โรงเรียนบ้านคลองยาง ตำบลคลองยาง อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร
คณะ/สาขาวิชา .....
๖. อาชีพปัจจุบัน
☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว
☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร
ระบุ.....
๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๑,๐๙๑,๖๐๐-๑,๓๔๓,๖๐๐ บาท/ปี
๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก มะพร้าวและข้าว
๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๓ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วย
  - ๑.แปลงนาอินทรีย์: ปลูกข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมแดงมันปู
  - ๒.แปลงสวนผสม: รวมไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก สัตว์เลี้ยง
  - ๓.แปลงธนาคารต้นไม้: รวมกล้าไม้พื้นถิ่นปลูกเสริมระบบนิเวศ

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๑. ฐานผลิตปุ๋ยหมัก: ฐานเรียนรู้การใช้วัสดุเหลือใช้ผลิตปุ๋ยชีวภาพ

๒. ฐานเลี้ยงสุกรหลุม: ระบบเลี้ยงแบบลดกลิ่นและทำปุ๋ย

๓. ฐานโรงสีข้าวชุมชน: ฝึกการแปรรูปข้าวกล้อง ข้าวสาร

๔. ฐานน้ำหมักชีวภาพ: ผลิตฮอร์โมนพืชและจุลินทรีย์เพื่อพืช

๔. หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๔ หลักสูตร ประกอบด้วย

๔.๑ หลักสูตรหลัก จำนวน ๑ หลักสูตร ประกอบด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

“เริ่มจากการคิดพึ่งตนเอง”

ศรัทธาต่อการใช้ชีวิตที่มุ่งเน้นการพึ่งพาตัวเอง และต้องปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ให้หลากหลาย สิ่งใดที่ต้องใช้ ต้องกินก็ให้ทำ ให้ปลูก ให้เลี้ยงสิ่งนั้น ให้มีอาหารรับประทานในครัวเรือนโดยซื้อให้น้อยที่สุด

“เลือกในสิ่งที่เหมาะกับตนเอง”

ได้กลับมาทำนา เริ่มการปรับปรุงดินเดิมจากที่ไถและใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว ใช้ความรู้จากที่ได้อบรมมา ปรับปรุงดินโดยการปลูกพืชตระกูลถั่ว (ถั่วเขียว) และไถกลบ และหลังฤดูทำนาก็ไม่เผาตอซังข้าวแต่ใช้การไถกลบ แทน แม้ในระยะเริ่มต้นจะได้ผลผลิตไม่ดีขึ้น เพราะยังขาดความรู้และไม่มีทักษะเลย แต่ค่อยๆ สังเกตและเรียนรู้ จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองแล้วจดบันทึกไว้ ได้นำเศษวัสดุรอบตัวทุกอย่างมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ทิ้งอะไรให้สูญเปล่า ได้เริ่มลงมือทำเป็นตัวอย่าง ทดลองทำ ทดลองใช้ ศึกษาหาความรู้เปลี่ยนวิธีการผลิตเดิมๆ จากการใช้สารเคมีในไร่ราก็หันมาปรับเปลี่ยนเป็นการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมักจากฟางข้าว

“เน้นความหลากหลายทั้งพืช สัตว์ ประมง”

ในพื้นที่แปลงใหญ่ที่สุด จำนวน ๑๕ ไร่ ได้มีการทำการเกษตรแบบ “ผสมผสาน” หลากหลายชนิดทั้งการทำนา ไร่ สีสข้าว สวนหมาก สวนป่า พืชผักสวนครัว เผ่าถ่าน เลี้ยงปลา สุกร ไก่พื้นบ้าน ทำให้มีปัจจัยที่สามารถนำมาทำอาหารได้มากมายลดรายจ่ายไปได้มาก

“แนวคิดที่ถูก การทำจะถูก”

แนวคิดในการประกอบอาชีพคือต้องการเริ่มจากการทำกินในครัวเรือนให้เพียงพอเป็นอันดับแรก เมื่อมีมากมายเกินกว่าจะบริโภคได้หมดก็ได้แบ่งปันให้ญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน ซึ่งในแต่ละวันจะมีเพื่อนบ้านมาขอแบ่งปันเพื่อนำไปประกอบอาหาร หรือมาขอซื้ออยู่เสมอ ทั้งข้าวจุกข้าว ไข่ ผักสวนครัวต่างๆ และเมื่อบริโภคเองแจกจ่ายได้บ้างแล้ว ก็ได้นำบางส่วนไปทำบุญช่วยเหลือศาสนาและสังคม จากนั้นจึงค่อยจำหน่าย เนื่องจากมีความเชื่อว่าเมื่อตนเองบริโภคได้ ญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านบริโภคได้ แสดงว่าผลผลิตต่างๆ เหล่านั้นมีคุณภาพ และการที่จะผลิตสิ่งใดเพื่อจำหน่ายนั้นก็มีความคิดว่าต้องทำให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ซื้อและจำหน่ายได้คุ้มค่า เช่น ปรับเปลี่ยนจากการขายข้าวเปลือกเป็นเกวียน มาเป็นการขายข้าวสาร และขยายผลเป็นข้าวกล้องหลายๆ สายพันธุ์ เพื่อเน้นจำหน่ายแก่กลุ่มผู้บริโภคที่รักสุขภาพ

“ขยายแนวคิด มีแนวร่วม”

ได้ขยายต่อไปสู่เพื่อนบ้านใกล้เคียง โดยเริ่มจากการแบ่งปันแจกจ่ายให้แก่เพื่อนบ้าน และเพื่อนบ้านนำไปใช้ได้ผลดี จึงได้เริ่มมีการรวมตัวกัน และจัดตั้งเป็นกลุ่มภายใต้ชื่อ “กลุ่มเกษตรธรรมชาติ” นอกจากนี้ตนเองและสมาชิกกลุ่มทำนาปลอดสารพิษ ได้นำวิธีการลดต้นทุนการผลิตข้าวด้วยการทำนาปลอดสารพิษ การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จากธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยพืชสดในการปรับปรุงดิน การคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ การป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูข้าวด้วยวิธีผสมผสาน ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น จากเดิมผลผลิตเฉลี่ย ๔๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นเป็น ๖๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

“แก้ปัญหา โดยวางแผนแบบมีเหตุผล”

ในการเริ่มต้นทำการเกษตรนั้นมิได้ราบรื่นเสมอไป ได้ประสบปัญหาหลายๆ ประการ หนึ่งในนั้นคือปัญหาความแห้งแล้ง แม้พื้นที่ตำบลทุ่งควายกินจะเป็นพื้นที่ลุ่ม แต่บางปีก็มีการขาดน้ำทำให้ส่งผลกระทบต่อ ข้าว สวน และสัตว์น้ำจึงได้หาทางป้องกันแก้ไข โดยได้ขุดบ่อน้ำไว้สำรองปรับพื้นที่บางส่วนเป็นแบบร่องสวนเพื่อกักเก็บน้ำ ทำให้ลดความเสี่ยงจากการขาดน้ำในการประกอบอาชีพ

“สร้างความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม”

แนวคิดจากการที่ได้เห็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงปลูกหญ้าแฝกและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงปลูกต้นไม้ป่า ประกอบกับความต้องการสร้างสภาพแวดล้อมในสวนให้ส่งเสริมกัน จึงได้ปลูกไม้ยืนต้นเพื่อมุ่งหวังจะช่วยให้มีความชุ่มชื้น โดยเริ่มปลูกยางนาจำนวน ๒๐ ต้น รอบบ่อเก็บน้ำ สาเหตุที่เลือกยางนาเพราะเป็นพืชในพื้นที่ถิ่น และมีแนวคิดหากมีพื้นที่ปลูกต้นไม้มากขึ้นจะทำให้สภาพแวดล้อมในชุมชนมีความชุ่มชื้นและฝนจะตกได้ดีขึ้นจึงได้ชักชวนเพื่อนบ้านร่วมกันปลูกต้นไม้ ซึ่งมีผู้เห็นด้วยประมาณ ๕-๖ คน โดยแต่ละคนได้ปลูกต้นไม้ในพื้นที่ของตนเองซึ่งได้พัฒนามาเป็นกลุ่ม “ธนาคารต้นไม้” ในระยะต่อมา

๔.๒ หลักสูตรเสริม จำนวน ๒ หลักสูตร ประกอบด้วย

๑. การจัดการดิน โดยการผลิตและใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ

ไถกลบตอซังข้าวแทนการเผา

ปลูกปุ๋ยพืชสดและไถกลบเพิ่มธาตุอาหารและอินทรีย์วัตถุ

นำเศษใบกล้วยที่ตัดตัดต้นแล้วมาคลุมต้นไม้รักษาความชื้นและคุมวัชพืช

ปลูกหญ้าแฝกตามคันนาและขอบบ่อน้ำเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลาย

๒. การผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดศัตรูพืช

๔.๓ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

๑. การผลิตเชื้อราบิวเวอร์เรีย มีการประยุกต์สูตรผลิตเชื้อราบิวเวอร์เรียเดิมโดยทำเป็นแบบน้ำ วัสดุอุปกรณ์ ได้แก่ เมล็ดข้าวโพด สาลี คอขวด หม้อนึ่งฆ่าเชื้อ ตู้แช่เชื้อ ถุงพลาสติกกันจับทนร้อนขนาด ๖.๕ x ๑๒.๕ นิ้ว เตาแก๊สพร้อมถังแก๊ส แอลกอฮอล์ ๙๕ % ภาชนะตวงเมล็ดข้าวโพด หนึ่งยาง หัวเชื้อบริสุทธิ์ ตะเกียงแอลกอฮอล์ ก้อนอะตอมมิคินาโน ๕ ก้อน น้ำตาลทรายแดง ๔ กิโลกรัม นมเปรี้ยว ๑.๕ ลิตร ยาคุม ๔ ขวด รำละเอียด ๕ กิโลกรัม ปุ๋ยหมักห่อผ้าอวน ๕ กิโลกรัม น้ำสะอาดประมาณ ๑๐๐ ลิตร (โดยถ้าเป็น น้ำประปาที่มีคลอรีน ควรเปิดฝาทิ้งไว้ ๑ คืน ก่อนนำมาใช้ นำไปใช้ในการควบคุมศัตรูพืชในแปลงได้หลายชนิด เช่น เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล หนอนห่อใบ หนอนกระทู้หอม เพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อน เป็นต้น

๒. การผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา

เชื้อราไตรโคเดอร์มา เป็นราชั้นสูง เจริญได้ดีในดินที่มีความชื้นสูงแต่ไม่แฉะ และชอบดินที่มี อินทรีย์วัตถุอุดมสมบูรณ์ สามารถควบคุมและทำลายเชื้อราสาเหตุโรคพืชได้หลายชนิด ได้แก่ เชื้อราที่เป็นสาเหตุ ของโรครากเน่า-โคนเน่า โรคต้นเน่า โรคยอดเน่าของต้นกล้าพืชไร่ โรครากเน่า-โคนเน่าไม้ผล โรคกล้าไหม้ โคนเน่า โรคราเมล็ดผักกาด โรคเหี่ยวไม้ดอก โรคเมล็ดเน่า เน่าคอดิน โรคกล้าไหม้ พืชไร่และพืชผัก

วิธีการผลิตขยาย

๑. แช่วข้าวเปลือกไว้ ๑ คืน (อย่างน้อย ๑๒ ชั่วโมง)
๒. นำข้าวเปลือกไปต้ม ให้ข้าวเปลือกพอแตก จนสุก จับบีบดูเมล็ดนิ่ม เทน้ำออก สงให้สะเด็ดน้ำ
๓. ตักใส่ถุง แฝงข้าว พับปากถุงลงด้านล่าง
๔. รอให้เย็น พอหลังมือแตะคาไว้ได้
๕. หยาะหัวเชื้อ ๒-๓ หยาะ มัดปากถุงให้แน่น
๖. เขย่าให้เชื้อกระจายทั่วถุง
๗. ใช้เข็มเจาะรอบปากถุง ๒๐-๓๐ ครั้ง
๘. ไล่ลมออกให้หมด
๙. แฝงข้าวเพื่อบ่มเชื้อ ครบ ๒ วัน ขยำข้าว (เบาๆ)

ข้อควรระวัง

๑. ตักข้าวเปลือก ขณะข้าวยังร้อน
๒. ใส่เชื้อในบริเวณที่ลมสงบ
๓. ใช้เข็มเจาะรู ไม่น้อยกว่า ๑๕ ครั้ง/ถุง
๔. ถ้าครบ ๒ วัน ลืมขยำข้าว วันที่ ๓ ไม่ต้องทำการขยำ
๕. อย่าใช้เชื้อที่ผลิตได้ขยายต่ออีก

วิธีการใช้

๑. คลุกเมล็ด อัตราส่วน เชื้อสด ๑๐ กรัม (๑ ช้อนแกง)/เมล็ดพันธุ์ ๑ กก.
  ๒. ใส่บนดิน อัตราส่วน เชื้อสด ๑ กก./รำละเอียด ๔ กก./ปุ๋ยหมัก ๑๐๐ กก.
  ๓. ผสมน้ำฉีดพ่น อัตราส่วน เชื้อสด ๑ กก./น้ำ ๒๐๐ ลิตร
- สามารถใช้ได้กับพืชผัก ไม้ผล นาข้าว เมื่อผสมแล้วใช้ให้หมด และฉีดพ่นในตอนเย็น หรือเช้าที่ยัง

ไม่มีแสงแดด

๕. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

ดำเนินการศึกษาและหาข้อมูลโดยการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน การเกิดปัญหาจากการทำการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่นำเสนอในเวทีระดับอำเภอเพื่อหาบทสรุป ภาพรวมของอำเภอเพื่อเสนอในเวทีระดับจังหวัด

๖. การจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ศพก. (แผนราย ศพก.) (มีการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ใครบ้างเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน และให้แนบแผนฯ)

เนื่องจากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก ประธานศูนย์เสียชีวิตรลงสำนักงานเกษตรอำเภอแกลงจึงได้เสนอศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลทุ่งควายกิน เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) หลัก ในการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (SCP) และระดับอำเภอ (SCD) จังหวัดระยอง ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๘ โดยที่ประชุมมีมติรับรองให้ผ่าน

โดยสำนักงานเกษตรอำเภอจะเข้าร่วมการจัดทำแผนให้กับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลทุ่งควายกิน (ศพก.) หลัก ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางการเกษตร เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับเกษตรกร ให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้เกษตรกรมีความตระหนักถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยอมรับที่จะปรับตัวและบรรเทาผลกระทบ โดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในกระบวนการผลิตและการตลาด

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แร่งบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) ในปี ๒๕๕๖ นายอำ พรมไธสง ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมซึ่งจัดโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ซึ่งเป้าหมายได้แก่ลูกค้าของ ธกส. ที่ต้องการเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูเกษตรกรพักชำระหนี้ โดยความตั้งใจแรกคาดว่าจะเป็นการอบรมแบบได้ไปพักผ่อนสนุกสนาน ระยะเวลา ๔ คืน ๕ วัน แต่เมื่อเข้าไปถึงสถานที่อบรม ณ ปฐมอโศก จังหวัดนครปฐม การอบรมครั้งนี้ไม่เป็นไปอย่างที่คาดไว้ เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการปฏิบัติธรรม ด้วยหลักคิดการทำงานอย่างไรให้เป็นบุญ และใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

จากการเข้าร่วมอบรมดังกล่าว เป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยน “ความคิด” ซึ่งนำมาสู่การเปลี่ยน “รูปแบบการใช้ชีวิต” และ “การทำเกษตร” ของ นายอำ พรมไธสง ที่ต้องการเปลี่ยนจากชายประมงมาเป็นชาวนาที่มีความสำนึกในคุณค่าแห่งชีวิตทั้งตนเองและเพื่อนบ้าน วันที่เสร็จสิ้นการอบรมนั้นมีทั้งความดีใจที่ได้กลับบ้าน แต่ก็ต้องการความรู้เพิ่มเติม และต้องการหาที่ยึดเหนี่ยวจิตใจในการเริ่มต้นเปลี่ยนชีวิต จึงได้ปฏิญาณตนเพียงลำพังต่อพระบรมฉายาลักษณ์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ในห้องอบรมว่า จะมีความมุ่งมั่นทำการเกษตรโดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงและปรับเปลี่ยนการใช้ชีวิต โดยจะไม่ย่อท้อล้มเลิกก่อนอย่างเด็ดขาด ภายในระยะเวลา ๓ ปี

๑) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

ในการเริ่มต้นทำการเกษตรนั้นมิได้ราบรื่นเสมอไป ได้ประสบปัญหาหลายๆ ประการ หนึ่งในนั้นคือ ปัญหาความแห้งแล้ง แม้พื้นที่ตำบลทุ่งควายกินจะเป็นพื้นที่ลุ่ม แต่บางปีก็มีการขาดน้ำทำให้ส่งผลกระทบต่อ ข้าว สวน และสัตว์น้ำ จึงได้หาทางป้องกันแก้ไขโดยเข้าร่วมโครงการจัดระบบการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน โดยได้ขุด บ่อน้ำไว้สำรอง มีการปรับพื้นที่บางส่วนเป็นแบบร่องสวนเพื่อกักเก็บน้ำ ทำให้ลดความเสี่ยงจากการขาดน้ำ และมีความต้องการสร้างสภาพแวดล้อมในสวนให้ส่งเสริมกัน จึงได้ปลูกไม้ยืนต้นเพื่อมุ่งหวังจะช่วยให้มีความชุ่มชื้น โดยเริ่มปลูกยางนาจำนวน ๒๐ ต้น รอบบ่อน้ำ สาเหตุที่เลือกยางนาเพราะเป็นพืชในพื้นที่นี้ และมีแนวคิดว่ายางนาที่มีพื้นที่ปลูกต้นไม้มากขึ้นจะทำให้สภาพแวดล้อมในชุมชนมีความชุ่มชื้นและฝนจะตกได้ดีขึ้น

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแปลงเรียนรู้ ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

ได้กลับมาทำนา จึงเริ่มการปรับปรุงดินเดิมจากที่ไถและใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว ใช้ความรู้จากที่ได้อบรมมาปรับปรุงดินโดยการปลูกพืชตระกูลถั่ว (ถั่วเขียว) และไถกลบ และหลังฤดูทำนาก็ไม่เผาตอซังข้าวแต่ใช้การไถกลบแทน แม้ในระยะเริ่มต้นจะได้ผลผลิตไม่ดก เพราะยังขาดความรู้และไม่มีทักษะเลย แต่ค่อยๆ สังเกตและเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองแล้วจดบันทึกไว้ ได้นำเศษวัสดุรอบตัวทุกอย่างมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ทิ้งอะไรให้สูญเปล่า

๑) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

ได้เริ่มลงมือทำเป็นตัวอย่าง ทดลองทำ ทดลองใช้ ศึกษาหาความรู้เปลี่ยนวิธีการผลิตเดิมๆ จากการใช้สารเคมีในไร่นาก็หันมาปรับเปลี่ยนเป็นการใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยหมักจากฟางข้าว

จากการอบรมเรียนรู้ และเข้าร่วมเป็นหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน ทำให้ตระหนักดีว่าการปรับปรุงดินเป็นรากฐานแรกของการทำการเกษตรแบบพอเพียง สภาพนาที่ถูกปล่อยทิ้งร้าง เนื่องจากสภาพดินขาดความอุดมสมบูรณ์ต้องใช้หลากหลายกรรมวิธีและใช้เวลาเพื่อฟื้นฟูดินให้ดีขึ้น ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิธีคิด นำสู่การทำด้วยตนเองอย่างจริงจังด้วยการปรับปรุงดินโดยผลิตปุ๋ยหมักใช้เองจากวัสดุเหลือใช้จากแปลงให้เกิดประโยชน์ คือ ใช้มูลสุกร มูลไก่ มูลเป็ด และมีการซื้อปุ๋ยยูเรียเพื่อเร่งการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์ ปรับสภาพปุ๋ยหมักให้เหมาะสมและเพิ่มธาตุอาหาร

- ปุ๋ยยูเรีย (ใช้เล็กน้อยเป็นอาหารจุลินทรีย์ในระยะแรก)
- มูลไก่ ๑ ส่วน
- มูลสุกร ๑ ส่วน
- เปลือกมันสำปะหลัง ๒ ส่วน
- แกลบดำ ๑ ส่วน

สูตรที่ตนเองได้ทำนี้ ใช้ระยะเวลาหมัก ๙๐ วัน โดยจะกลับกอง ๑ ครั้งเมื่อหมักได้ ๑๐ วัน และครั้งต่อๆ ไปทุกๆ ๓๐ วัน ก็สามารถนำมาใช้ได้

๑) อธิบายขั้นตอนการทำงานการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ต้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

การผลิตฮอร์โมนจากพืช

๑) ฮอร์โมนเร่งดอก/ผล (น้ำพ่อ)

ส่วนประกอบ

ผลไม้สุกสีเหลือง/แดง

(๓ กิโลกรัม) ได้แก่

๑. กล้วยน้ำว้าสุก

๑ กิโลกรัม

๒. มะละกอสุก

๑ กิโลกรัม

๓. ฟักทองแก่

๑ กิโลกรัม

๔. น้ำตาลทรายแดง

๑ กิโลกรัม

๕. น้ำสะอาด

๑๐ ลิตร

๖. ถังมีฝาปิด

๑ ใบ

วิธีทำ

หั่นผลไม้ทั้ง ๓ ชนิดเป็นชิ้นๆ ใส่ลงในถังหมัก เติมน้ำตาลทรายแดง แล้วคลุกเคล้าให้เข้ากัน เติมน้ำสะอาด ๑๐ ลิตร แล้วปิดฝาล้าง ตั้งทิ้งไว้ในที่ร่มอย่างน้อย ๓๐ วัน จึงจะสามารถนำไปใช้ได้

๒) ฮอร์โมนเร่งใบ (น้ำแม่)

ส่วนประกอบ

๑. ผักบุ้ง

๑ กิโลกรัม

๒. หน่อไม้

๑ กิโลกรัม

๓. หน่อกล้วย

๑ กิโลกรัม

๔. น้ำตาลทรายแดง

๑ กิโลกรัม

๕. น้ำสะอาด

๑๐ ลิตร

วิธีทำ

หั่นส่วนประกอบทั้ง ๓ ชนิดหั่นเป็นชิ้นๆ ใส่ลงในถังหมัก เติมน้ำตาลทรายแดง แล้วคลุกเคล้าให้เข้ากัน เติมน้ำสะอาด ๑๐ ลิตร แล้วปิดฝาล้าง ตั้งทิ้งไว้ในที่ร่มอย่างน้อย ๓๐ วัน จึงจะสามารถนำไปใช้ได้

วิธีการใช้

๑. เร่งการเจริญเติบโตโดยใช้ฮอร์โมนเร่งใบ (น้ำแม่) จำนวน ๓ ช้อนโต๊ะ ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นทางใบ

๒. เปิดตาดอกไม้ผลโดยใช้ฮอร์โมนเร่งดอก/ผล (น้ำพ่อ) จำนวน ๒ ช้อนโต๊ะผสมกับฮอร์โมนเร่งใบ (น้ำแม่) จำนวน ๒ ช้อนโต๊ะ แล้วเติมน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นทางใบ

๓. ส่งเสริมการติดผลและเร่งการเจริญเติบโตของผลโดยใช้ฮอร์โมนเร่งดอก/ผล (น้ำพ่อ) จำนวน ๓ ช้อนผสมน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นทางใบ

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยี มาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติม เพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด...๒.....ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๒๐ ไร่ ๑ งาน

๑.๒) มะพร้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๑๒ ไร่ ๑ งาน

๑.๓) ..... พื้นที่ปลูกจำนวน.....(ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด...๑ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาดุก จำนวน ๔ บ่อ

๒.๒) .....จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๓) ..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๓) สินค้าเกษตร ด้านปศุสัตว์ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๑.ชนิด ประกอบด้วย

๓.๑) สุกรพันธุ์หมุยซาน (หมูหลุม) จำนวน ๒๐ ตัว

๓.๒) วัว จำนวน ๒๕ (ตัว)

๓.๓) เป็ดเซอรี จำนวน ๕๐ (ตัว)

๔) สินค้าเกษตร ด้านอื่น ๆ ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด.....ชนิด ประกอบด้วย

๔.๑) ..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๒) ..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๔.๓) ..... จำนวน.....(หน่วย.....)

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า...ข้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ไถดะ เป็นเงิน ๑,๒๐๐.บาท/ไร่

๑.๒) ไถแปร . เป็นเงิน ๑,๒๐๐ บาท/ไร่

๑.๓) พันธุ์ข้าว เป็นเงิน ๓๐๐ บาท/ไร่

๑.๔) .ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท/ไร่

๑.๕) น้ำหมัก เป็นเงิน ๕๐ บาท/ไร่

๑.๖) ค่าเก็บเกี่ยว เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๖,๗๕๐ บาท/ไร่

รายได้ ๓๐,๐๐๐ บาท/ไร่

๑) สินค้า...มะพร้าว.....มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) .ค่าเก็บเกี่ยว เป็นเงิน ๔๐๐ บาท/ไร่

๑.๒) ค่าแรงงาน เป็นเงิน ๕๐๐ บาท/ไร่

๑.๓) ค่ากำจัดแมลงศัตรูพืช เป็นเงิน ๑๐๐.บาท/ไร่

รวมต้นทุนการผลิต ๑,๐๐๐บาท/ไร่

รายได้ ๒,๐๐๐-๕,๐๐๐ บาท/ไร่

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ

๑. ข้าวกล้อง เป็นเงิน ๓๐๐-๑,๐๐๐ บาท/วัน

๒. ลูกกระเป็ด เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท/วัน

๓ ผักสวนครัว เช่น ข่า ชะอม เป็นเงิน ๕๐๐ บาท/วัน

เฉลี่ยรายได้วันละ ๒,๓๐๐-๓,๐๐๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายสัปดาห์ (ได้รายสัปดาห์จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกสัปดาห์ของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ

- ปลาตาก

เฉลี่ยรายได้สัปดาห์ละ ๕๐๐ บาท/สัปดาห์

๓) รายได้รายเดือน (ได้รายเดือนจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกเดือนของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ

๑. มะพร้าว เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

๒. กลั้วน้ำหว่า เป็นเงิน ๑,๘๐๐ บาท

เฉลี่ยรายได้เดือนละ ๔,๘๐๐ บาท/เดือน

๔) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ.

๑. ทุเรียน จำนวน ๑๔ ตัน เป็นเงิน ๑๘๐,๐๐๐ บาท

๒. ฟางข้าว เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๘๒,๐๐๐.บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง

- มีความรู้ความชำนาญในการทำการเกษตร มีความรู้ที่หลากหลาย
- มีวัตถุดิบและปัจจัยด้านอาหารในครัวเรือน
- สุขภาพตนเองดีขึ้น เนื่องมาจากการลดใช้สารเคมี ลดขายหมู ครอบครัวยังมีอาหารปลอดภัยและ

เพียงพอ

- ลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตร พึ่งพาตนเองได้มากขึ้นในการผลิตและหมุนเวียนปัจจัยการผลิต
- มีรายได้เพิ่มขึ้นจากหลายกิจกรรมในสวนผสม ลดความเสี่ยงจากการระบาดของโรค แมลงและราคา

ผลผลิตที่ผันผวน

- สภาพแวดล้อมในสวนและไร่นามีความอุดมสมบูรณ์ดีขึ้น
- มีทายาทที่เห็นความสำคัญ คือบุตรสาว และหลานๆ ที่ได้ช่วยงานและจะสืบทอดอาชีพต่อจากตนเอง
- มีความภาคภูมิใจในอาชีพ ครอบครัวยังมีความอบอุ่น

ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น

๑. นายชูศักดิ์ แก้วคำ ต.ทุ่งควายกิน อ.แก่ง อาศิพพำนา เผ่าถ่านจากเศษไม้ ได้ปลูกป่า ทำปุ๋ยใช้เอง
๒. นายจรูญ บุญรัมย์ ต.ทุ่งควายกิน อ.แก่ง ทำการเกษตรแบบผสมผสาน เริ่มเลี้ยงหมูหลุม
๓. นางผกา ลิขิตเลิศ ต.ทุ่งควายกิน อ.แก่ง ได้ปรับเปลี่ยนจากการทำเกษตรเชิงเดี่ยว (สวนยางพารา) โดยแบ่งพื้นที่มาทำเกษตรแบบผสมผสาน
๔. นายสุน วงศ์ซิ้ม ต.ทุ่งควายกิน อ.แก่ง ทำเกษตรผสมผสาน และพัฒนาจนสามารถเป็นศูนย์เรียนรู้แก่ผู้สนใจได้ ในเรื่อง การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยน้ำ ปลูกป่า การทำผลไม้อินทรีย์

ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน

- ได้ช่วยเหลือแจกจ่ายผลผลิต แก่เพื่อนบ้าน ชุมชน
- ได้อุทิศตนเป็นประโยชน์แก่สังคม ช่วยเหลือด้านความรู้ ความคิด ผลผลิต และกำลังทรัพย์
- ผู้ที่มาเรียนรู้ได้นำไปทำและเกิดผลสำเร็จแก่ตนเอง มีอาชีพ มีรายได้ มีความปลอดภัยในสุขภาพ

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

เกิดการหมุนเวียนทรัพยากร

โดยเลือกชนิดพืชที่ความเหมาะสมกับภูมิอากาศและดิน และจัดระบบให้เอื้อประโยชน์ให้เกื้อกัน โดยไม่มีเศษวัสดุจากกิจกรรมการเกษตรใดเหลือทิ้งที่จะสร้างมลพิษให้กับสิ่งแวดล้อมเลย เช่น การไถกลบตอซังข้าวเพื่อใช้เป็นปุ๋ยในนา ลดต้นทุนในการใส่ปุ๋ยทำให้การทำนาข้าวได้ผลผลิตดี ไม่มีสารตกค้าง ไม่ก่อมลพิษทางอากาศ

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

จากการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในไร่นา จึงเริ่มปลูกป่าในพื้นที่ตนเองด้วยการปลูกพืชแบบวนเกษตร เพื่อเป็นการดูแลรักษาความอุดมสมบูรณ์ของดิน การรักษาความชื้นในดินด้วยการคลุมดินโคนต้นไม้โดยนำเศษหญ้า ใบไม้กิ่งไม้ที่ร่วงหล่นและจากการตัดแต่ง การปลูกหญ้าแฝกกันดินเพื่อชะลอน้ำป้องกันดินพังทลายตามขอบบ่อและคันนา ทำให้ไม่มีการเผาเศษใบไม้หรือกิ่งไม้ที่ทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

มีการนำความรู้และเทคนิคการปฏิบัติหลายเรื่องมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เช่น

๑. การแปรรูปผลิตจากข้าวนำผลพลอยได้จากการสีข้าวมาใช้เพิ่มมูลค่าทุกส่วน คือ จมูกข้าว รำข้าว แกลบปากท่อ แกลบดิบ ทั้งการนำมาเป็นอาหารคน อาหารสัตว์ และนำมาทำปุ๋ยหมักซึ่งได้ผลผลิตใช้เองและจำหน่าย

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

เนื่องจากการที่ได้ปฏิบัติเอง และได้เป็นแปลงสาธิต ศูนย์เรียนรู้ของหลายหน่วยงาน ทำให้มีความรู้ และสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดแก่ผู้สนใจ ในและนอกชุมชน โรงเรียน หน่วยงานราชการ ทั้งการมาศึกษาดูงาน อย่างเป็นทางการ ซึ่งจัดโดยหน่วยงานต่างๆ เรื่องที่สามารถเป็นวิทยากรได้ เช่น การถ่ายทอดความรู้เรื่องดินและการปรับปรุงบำรุงดินในฐานะหมอดินอาสา เป็นจุดศึกษาดูงานธนาคารต้นไม้ รวมถึงเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้ประโยชน์จากไม้ ๓ ระดับ วิทยากรด้านเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

การให้ความรู้แก่ผู้ที่มาปรึกษาด้วยตนเอง หรือทางโทรศัพท์ โดยไม่มีการหวังวิชาความรู้ ยินดีถ่ายทอดประสบการณ์ทั้งความสำเร็จและล้มเหลว เพื่อเป็นบทเรียนแก่ผู้อื่นเพราะต้องการช่วยเหลือคนเพื่อให้อาชีพมีความมั่นคง

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

ได้เผยแพร่แนวทางการทำเกษตรปลอดภัย และการปฏิบัติตนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยการเป็นตัวอย่างให้ทุกคนตระหนักถึงสุขภาพและการใช้ชีวิตที่พึ่งพาตนเอง และเกื้อกูลกันแก่ผู้อื่น

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติต่ออย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

การขยายองค์ความรู้แก่ชุมชน ด้านเกษตรผสมผสาน-ไร่นาสวนผสม ให้แก่คนในชุมชน ส่งเสริมเครือข่าย โดยส่งเสริมผู้ที่ทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรผสมผสาน ซึ่งเป็นเครือข่ายเดิมให้เข้มแข็งมากขึ้นเพื่อให้สามารถขยายผลเพิ่มเติม ได้แก่

- หมู่ ๒ ตำบลทุ่งควายกิน กิจกรรมการทำปุ๋ยชีวภาพ ผลิตสารชีวภัณฑ์ และการผลิตฮอร์โมนจากพืช
- หมู่ ๕ ตำบลทุ่งควายกิน กิจกรรม ปลุกข้าวไรซ์เบอร์รี่ การแปรรูปข้าวจัดตั้งธนาคารต้นไม้ และจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๑ แห่ง
- หมู่ ๗ ตำบลทุ่งควายกิน กิจกรรมการเลี้ยงสุกรหลุม การปลูกผักปลอดสารพิษ ผลิตสารชีวภัณฑ์ การเลี้ยงปลา การลดต้นทุนการผลิตไม้ผล
- หมู่ ๙ ตำบลทุ่งควายกิน กิจกรรมผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ผลิตฮอร์โมนพืช ผลิตสารชีวภัณฑ์ และการลดต้นทุนการผลิตไม้ผล
- หมู่ ๑๓ ตำบลทุ่งควายกิน กิจกรรมการทำปุ๋ยชีวภาพ ผลิตสารชีวภัณฑ์ การเลี้ยงปลา การปลูกผักปลอดสารพิษ

๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่ เป็นที่ทำการเครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ภายใต้ความร่วมมือของกรมส่งเสริมการเกษตร หน่วยงานภาคีร่วมในทรงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งควายกิน ดังนี้

- เป็นที่ตั้งของ ธนาคารต้นไม้บ้านตรอกไฟไหม้ ของ ธกส. เป็นจุดดูงาน ด้านการรวมรวมส่งเสริมการปลูกป่าสำรวจและชี้แจงการเข้าร่วมโครงการแก้สมาชิกใหม่

- เป็นศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ธกส. บ้านตรอกไฟไหม ของ ธกส. มีฐานงานด้านการลดต้นทุนการผลิตทางการเกษตรหลายฐานเรียนรู้
- เป็นศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนทุ่งควายกิน ของกรมส่งเสริมการเกษตร วิเคราะห์ดินและส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยเคมีที่ถูกต้องและลดการใช้สารเคมี
- เป็นศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดิน ของสถานีพัฒนาที่ดินระยอง มีฐานเรียนรู้การปลูกหญ้าแฝก การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน การทำน้ำหมัก การไถกลบตอซังและการใช้ปุ๋ยพืชสด การปรับปรุงแปลงนา

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

เนื่องจากเพิ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) จากเวทีประชุม SCP/SCD

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน ถึงแม้ว่าเมื่อก่อนจะเป็น ศพก. เครือข่าย แต่นายอำ พรมโธสง ก็เข้าร่วมทุกเวทีของการขับเคลื่อน การพัฒนาการเกษตรเกือบทุกเวที ถ้าไม่ติดภารกิจ

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

๑.อาสาสมัครเกษตร

๒. หมอดินอาสาประจำตำบลทุ่งควายกิน

๓. รองประธานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ศบกต.) ตำบลทุ่งควายกิน

๔. สมาชิกสภาเกษตรกรกรตำบลทุ่งควายกิน

๕. ประธานศูนย์บริหารศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ตำบลทุ่งควายกิน

๖. เป็นประธานศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

ผมไม่รู้ว่ ัความรย ัต้องมีแคไหนดึงเรียกว่าร่ำรย ัแต่รู้ว่ ัวันนี้ครอครวมีกิน มีใช้อย่างพอเพียง ไม่มีหนี้ค้ำ ัเหมือนที่ผ่านมา ัจะมีบ้างก็เป้นหนี้ที่ใชเป้นทุนหมุนเวียนในการพัฒนาการประกอบอาชีพ ัและก็สามารถชำระได้ ัตามกำหนด”

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

- ๑) นายอำ พรมไธสง
- ๒) นายสมพงษ์ บัวแก้ว
- ๒) นางสาวนิธินาฏ เมืองแมน
- ๓) นางจิรฉัตร
- ๔) นางสาวศศิธร ประมวล
- ๕) นางสาว

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

กระบวนการสัมภาษณ์

- ๑) แบบรายงานผลการถอดบทเรียน
- ๒) Mind map แผนที่ความคิด

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

ไม่มี

***หมายเหตุ ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

